

การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติ ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก

Honorary Programs Promotional Administration of the Royal Thai Army Radio and Television Stations

สฤษฐเกียรติ แจ่มสมบุญรัตน์

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษา (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก และ (3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ทั้งนี้ ได้นำแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน มาใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานโดยเน้นการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลเสริม กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร 2 เขต ได้แก่ เขตสวนหลวง และเขตวังทองหลาง จำนวน 1,106 คน เก็บรวบรวมข้อมูลสอบถามโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการถดถอยพหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน นอกจากนี้ ยังมีการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพอีกด้วย ผลการศึกษา พบว่า

(1) ปัญหาที่สำคัญคือ สถานีเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติต่อประชาชนในทิศทางที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนไม่มากเท่าที่ควร และขาดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน (2) แนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ สถานีควรเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติต่อประชาชนในทิศทางที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน และสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และ (3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่สำคัญคือ สถานีควรมียุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 6 ด้าน โดยควรเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยดังนี้ (1) ด้านคุณภาพชีวิต (2) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (3) ด้านสังคม หรือส่วนรวม (4) ด้านความสมดุล (5) ด้านการสร้างเครือข่าย และ (6) ด้านความรู้ หรือเทคโนโลยี

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, รายการเทิดพระเกียรติ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก, แนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

Abstract

The objectives of this study were (1) to explore various problems in honorary programs promotion management of the royal Thai army radio and television stations, (2) to identify development guidelines for the administration of honorary programs of the royal Thai army radio and television stations, and (3) to determine administrative strategy for promoting honorary programs of the royal Thai army radio and television stations. As such, the 7 concepts of sustainable administration were adopted and applied as the conceptual framework of this research. The research methodology was designed to be focally quantitative research with qualitative findings as a supplementary. Samples were 1,106 people residing in 2 districts of Bangkok, namely, Suan Luang and Wang Thonglang districts. Questionnaire technique was used in field data collection. Statistical analysis tools used were mean, standard deviation, multiple regressions, and Pearson's correlation coefficient. The structured in-depth interview was conducted with 12 experts for qualitative data as well. Findings were that (1) the significant problem was that these stations had not promoted honorary programs in line with development of people's quality of life, and never had administrative strategy developed for honorary programs promotion according to the sustainable administration concepts, (2) the

developmental guidelines indicated that the stations should promote honorary programs in line with development of people's quality of life and continuously satisfy more audiences, and (3) there should be administrative strategy for honorary programs promotion developed in accordance with the sustainable administration concepts in 6 aspects, ranked in descending order as (1) quality of life, (2) natural resources and environment, (3) society or the general public, (4) balance, (5) networking, and (6) knowledge or technology.

Keywords: administration, honorary program in Thai army radio and television stations, sustainable development concept

บทนำ

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 หรือ ททบ.5 (Royal Thai Army Radio and Television Channel 5) เป็นสถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดิน (Terrestrial Television) ของกองทัพบก และเป็นสถานีโทรทัศน์แห่งที่สองของประเทศไทย เริ่มแพร่ภาพ เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2501 โดยมีนโยบายสำคัญว่า การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การต่อต้านยาเสพติด และการช่วยเหลือประชาชน ซึ่งเป็น 4 ภารกิจสำคัญของทหาร ซึ่ง ททบ.5 ในฐานะโทรทัศน์ของกองทัพบกได้ปรับผังเวลา และการจัดกิจกรรมของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ให้สอดคล้องกับนโยบายมาโดยตลอด โดยเฉพาะด้านรายการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ททบ.5 ใช้

ศักยภาพของสถานีในการเผยแพร่รายการดังกล่าวอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งวันและทุกวันในเนื้อหาและรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ รายการสารคดี (ได้ร่วมพระบารมี เพลงสรรเสริญพระบารมี พลังพอลังแผ่นดิน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และตอบแทนแผ่นดิน) รายการข่าว เผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบรมวงศานุวงศ์ในข่าวประจำวัน ๆ ละ 15-25 นาที รวมทั้งสื่อบุคคลพิเศษเทิดพระเกียรติทุกพระองค์ในวันพระราชสมภพและวันประสูติ รวมทั้งการเสด็จไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจอันมีคุณค่าต่อประเทศชาติในโอกาสต่าง ๆ ด้วย ส่วนสปอตพระบรมราโชวาท ฝ่ายรายการ ททบ.5 ได้จัดทำข้อความพระบรมราโชวาทที่หลากหลายในรูปแบบสปอต ความยาว 30-45 วินาที รวมจำนวน 100 เวอร์ชัน เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ระหว่างรายการต่าง ๆ ซึ่งจากการสำรวจพบว่า ผู้ชมมีความสนใจและจดจำสาระสำคัญได้ง่ายและสะดวกเหมาะสมกับพฤติกรรมการเปิดรับชมทีวี นอกจากนี้ สปอตดังกล่าวยังเผยแพร่กระจายได้ทุกช่วงเวลาตลอดทั้งวัน ทั้งนี้ รวมเวลาการเผยแพร่ข่าว รายการ และสปอต ในการเทิดพระเกียรติทั้งหมดทุกสื่อแล้ว ประมาณ 90 นาทีต่อวัน

อย่างไรก็ดี สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ข้างต้นยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกบริหารจัดการเพื่อให้ประชาชนชมหรือสนใจรายการเทิดพระเกียรติไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และหากประชาชนชมหรือให้ความสนใจรายการไม่มากเท่าที่ควร จะเกิดผลเสีย ดังนี้ (1) ทำให้จุดมุ่งหมายของการผลิตรายการเพื่อเทิดพระเกียรติไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และ (2) เสีย

ค่าใช้จ่ายและงบประมาณในด้านการผลิตรายการเหล่านี้ เป็นต้น

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกซึ่งเป็นหน่วยงานราชการ และอยู่ในสังกัดของกองทัพบก อันเป็นการศึกษาเพื่อ “พัฒนาหน่วยงาน คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก” หรือ “พัฒนาการบริหารจัดการของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก” ที่เน้นเรื่องการสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติ โดยมีปัญหาการวิจัยซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ คือ “สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกบริหารจัดการ หรือเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติให้กับประชาชนอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร” เช่น การเผยแพร่เพื่อชักชวนให้ประชาชนชมหรือสนใจรายการเทิดพระเกียรติไม่มากเท่าที่ควร (จากการสัมภาษณ์ พลเอกพิเชฐ ศรีคุปต์ รองผู้อำนวยการใหญ่ สายงานบริหาร สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก วันที่ 17 สิงหาคม เวลา 9.00-10.00 น. ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก และ นายไพฑูรย์ หิรัญประดิษฐ์ อธิบดีรองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ วันที่ 17 สิงหาคม 2558 เวลา 14.00-15.00 น. ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก) โดยการศึกษาปัญหาดังกล่าวเป็นการศึกษาเฉพาะการบริหารจัดการ หรือการเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกเท่านั้น และไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา หรือสาระของรายการแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก

2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศนกองทัพบก

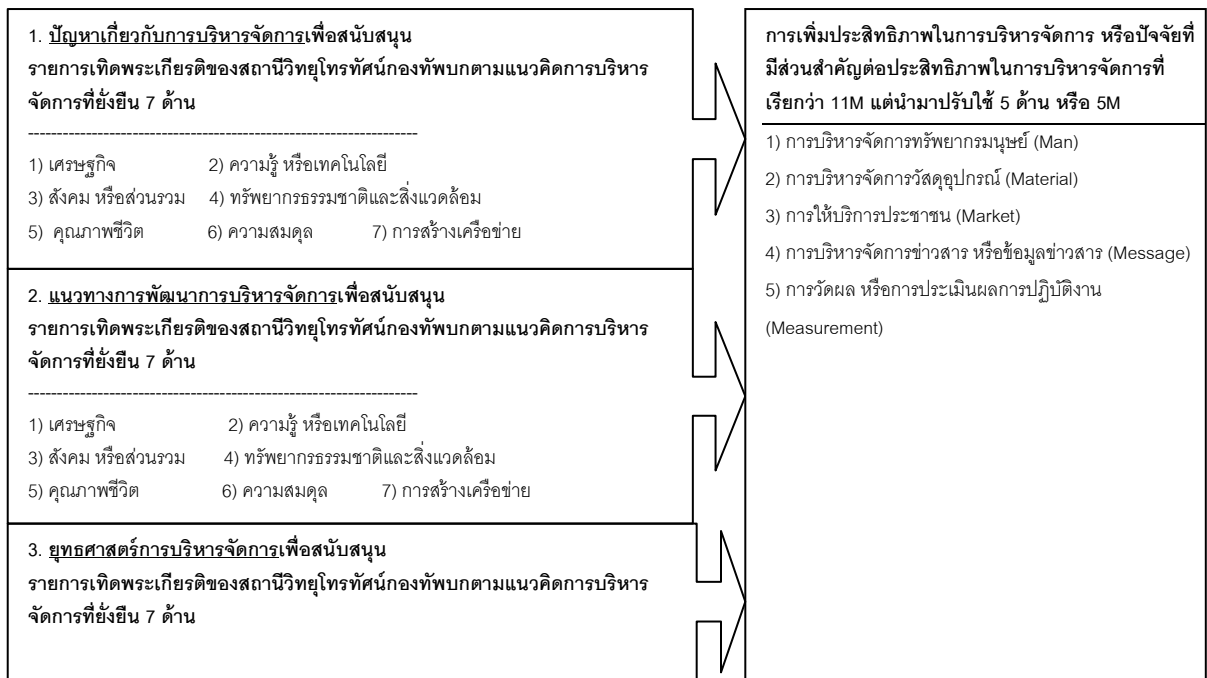
3. ศึกษายุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศนกองทัพบก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้ศึกษาได้นำ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการที่ยั่งยืน (Sustainable Administration) 7 ด้าน” ได้แก่ ด้าน (1) เศรษฐกิจ (2) ความรู้ หรือเทคโนโลยี (3) สังคม หรือส่วนรวม (4) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (5) คุณภาพชีวิต (6) ความสมดุล และ (7) การสร้างเครือข่าย (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2558 หน้า 50-52) การบริหารจัดการที่ยั่งยืน (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2556) มาปรับใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยตัวแปรอิสระ (เหตุ) ของการศึกษาครั้งนี้ คือ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อ (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

(2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ และ (3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศนกองทัพบก ตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน ในเวลาเดียวกัน ผู้ศึกษานำ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า 11M” ประกอบด้วย 11 ด้าน (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2556 หน้า 24-26) นำมาปรับใช้ 5 ด้าน โดยต่อจากนี้ไปเรียกว่า “ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า 5M” ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Man) (2) การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ (Material) (3) การให้บริการประชาชน (Market) (4) การบริหารจัดการข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสาร (Message) และ (5) การวัดผล หรือการประเมินผล การปฏิบัติงาน (Measurement) มาปรับใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยส่วนที่เป็นตัวแปรตาม (ผล) ของการศึกษาครั้งนี้ ดังภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ (เหตุ) → ตัวแปรตาม (ผล)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามในการวิจัยเชิงปริมาณ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน ซึ่งเน้น (1) การวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจเป็นหลัก และ (2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แนวลึกเพื่อนำข้อมูลมาเสริมและเทียบเคียงกับการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประกอบด้วย 4 หัวข้อ ได้แก่ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร 2 เขต ได้แก่ เขตสวนหลวง และเขตวังทองหลาง รวม 231,493 คน (2558) กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 1,106 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณเพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาร์โรวามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 97% และระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.03 (วิรัช วิรัชนิการวรรณ, 2556, หน้า 77)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลจากประชากรเป็นจำนวน

มาก โดยแบบสอบถามผ่านการทดสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรง เป็นความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หรือ ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of item Objective Congruence หรือ IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.96 และได้ทำการทดสอบ (pretest) จำนวน 50 ชุด เพื่อหาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม หรือหาค่า Cronbach ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อถือได้ระดับ 0.97

สำหรับเนื้อหาภายในแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และเขตที่พำนักอาศัย ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ครอบคลุมปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่ครอบคลุมแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน ครอบคลุมยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน และส่วนที่ 4 ข้อมูลที่ครอบคลุมการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพกตามการบริหารจัดการที่เรียกว่า 5M

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม 2558 ถึงวันที่ 14 กันยายน 2558 โดยสามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์

กลับคืนมาได้จำนวน 970 คน คิดเป็นร้อยละ 87.70 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,106 คน

วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลเชิงปริมาณมาทำการประมวลและวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เป็นการวิเคราะห์ในรูปตาราง รวมทั้งใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการถดถอยพหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลักษณะของการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพก โดยพิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจงบุคคล จำนวน 12 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แนวลึกแบบตัวต่อตัว สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แนวลึกที่มีโครงสร้าง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยการพรรณนา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพนำมาเสริม หรือเทียบเคียงกับข้อมูลเชิงปริมาณซึ่งเป็นข้อมูลหลักของการศึกษาครั้งนี้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ มีดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) เศรษฐกิจ (2) ความรู้ หรือเทคโนโลยี (3) สังคม หรือส่วนรวม (4) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (5) คุณภาพชีวิต (6) ความสมดุล และ (7) การสร้างเครือข่าย โดยปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ “สถานีเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติต่อประชาชนในทิศทางที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนไม่มากเท่าที่ควร” (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67)

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ล้วนเห็นด้วยในระดับมากทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) เศรษฐกิจ (2) ความรู้ หรือเทคโนโลยี (3) สังคม หรือส่วนรวม (4) ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (5) คุณภาพชีวิต (6) ความสมดุล และ (7) การสร้างเครือข่าย สำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืนที่มีค่าเฉลี่ยสูง คือ “สถานีควรเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติต่อประชาชนในทิศทางที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน และสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง” (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65)

สำหรับผลการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน พบว่า

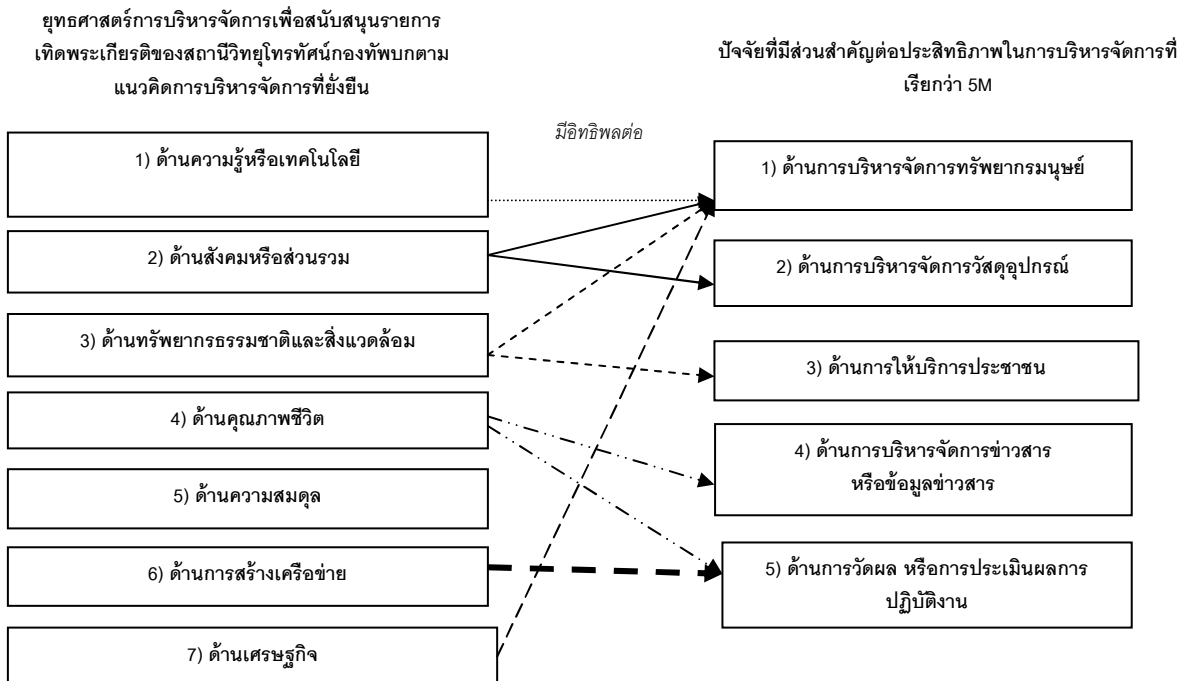
ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 12 คนล้วนเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่สำคัญ คือ “สถานีควรเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติต่อประชาชนในทิศทางที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน และสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง” เนื่องจากจะช่วยเพิ่มคุณภาพของรายการ ทำให้ผู้ชมสนใจและติดตามรายการเพิ่มมากขึ้น

3. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า 5M พบว่า ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน รวม 6 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ความรู้ หรือเทคโนโลยี (2) สังคม หรือส่วนรวม (3) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (4) คุณภาพชีวิต (5) ความสมดุล และ (6) การสร้างเครือข่าย มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ 5M แต่อีก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ 5M โดยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ 6 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ (1) ด้านคุณภาพชีวิต (2) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (3) ด้านสังคม หรือส่วนรวม (4) ด้านความสมดุล (5) ด้านการสร้างเครือข่าย และ (6) ด้านความรู้ หรือเทคโนโลยี ดังภาพ 2-3

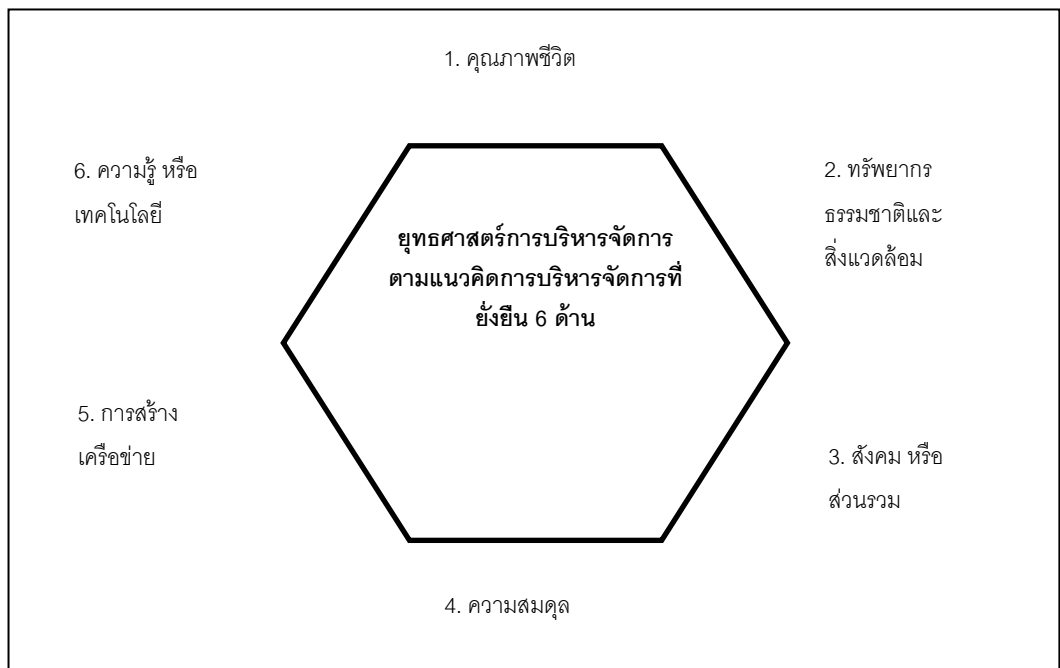
สำหรับผลการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คนเห็นด้วยว่า “ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อ

สนับสนุนรายการเกิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์ กองทัพบกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 6 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ (1) ด้านคุณภาพชีวิต (2) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (3) ด้านสังคม หรือส่วนรวม (4) ด้านความสมดุล (5) ด้าน

การสร้างเครือข่าย และ (6) ด้านความรู้” เนื่องจากเป็น ยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน (พ.ศ. 2558) มีแนวโน้มที่สอดคล้องกับความต้องการ ของประชาชน คำนึงถึงผลประโยชน์ของสังคม และ ส่วนรวม และควรนำมาปรับใช้อย่างจริงจัง

ภาพที่ 2 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเกิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า 5M

ภาพที่ 3 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทย์โทรทัศน์กองทัพบกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 6 ด้าน

อภิปรายผล

เนื่องจากประชากรเห็นด้วยในระดับมากว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทย์โทรทัศน์กองทัพบกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้านที่สำคัญ คือ ด้านคุณภาพชีวิต ดังนั้น การอภิปรายผลต่อไปนี้จะให้ความสำคัญกับด้านคุณภาพชีวิตดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทย์โทรทัศน์กองทัพบกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน พบว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในพื้นที่เขตสวนหลวง และเขต

วังทองหลางเห็นด้วยในระดับมากด้านคุณภาพชีวิตดังกล่าวแทนที่จะเห็นด้วยในระดับปานกลางหรือในระดับน้อย ผู้ศึกษามีความเห็นว่าคุณุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า สถานีวิทย์โทรทัศน์กองทัพบกให้ความสำคัญกับการเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ แต่การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติดังคงเป็นลักษณะเดิมคือ เผยแพร่ให้ทราบ ซึ่งไม่แตกต่างไปจากสถานีวิทย์โทรทัศน์ช่องอื่น แทนที่จะเป็นการนำเสนอเชิงประยุกต์คือ การสร้างสรรค์รูปแบบรายการให้เป็นที่น่าสนใจสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงซึ่งจะเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนคนไทยได้อย่างตรงเป้าหมายของรายการเทิดพระเกียรติที่มุ่งเผยแพร่

หลักการทรงงานและพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาทิ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ช่วยให้ชาวไทยรอดพ้นจากความทุกข์เข็ญได้อย่างยั่งยืน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน และประเทศ ให้ดำเนินไปตามทางสายกลาง ด้วยความพอเพียง ที่หมายถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยใช้ความรู้รอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังมาประกอบในการปฏิบัติ และเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานด้วยความอดทนและมีความเพียรอย่างมีสติ และปัญญา ทำให้คนในสังคมและประเทศชาติสามารถจัดการความเสี่ยงที่ต้องเผชิญได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังส่งผลถึงการบรรเทาทุกข์โศก และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, 2549 หน้า 27-28) ประกอบกับในปัจจุบัน (พ.ศ. 2559) ผู้ชมมีโอกาสเลือกชมรายการต่าง ๆ ได้อย่างอิสระเต็มที่ ดังนั้น สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกควรให้ความสำคัญต่อคุณภาพรายการโดยผสมผสานความคิดสร้างสรรค์ของผู้ผลิตเข้ากับนโยบายของสถานี คือ การเป็นกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ประเภทบริการสาธารณะซึ่งต้องมีรายการที่เป็นข่าวสารหรือสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เพื่อให้รายการเกิดพระเกียรติมีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ชม ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ชมมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับหลักการทรงงานและพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมถึงมีความสนใจใคร่ติดตามรายการเทิดพระเกียรติ

เพิ่มมากขึ้น เฉพาะเรื่องการผลิตรายการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ชมนั้น สอดคล้องกับ แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ของ บอสตัน, มาร์ติน, พาลล์ลอต และ วอลซ์ (Boston, Martin, Pallot & Walsh, 1996 p. 26) ที่ให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ของการบริหารจัดการทั้งในแง่ของผลลัพธ์ ผลผลิต และการพัฒนาคุณภาพ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ เช่นเดียวกับ วิद्या มโนหมั่นศรัทธา (2548, หน้า 132) ซึ่งเสนอว่า การบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครควรเป็นไปในทิศทางที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวมให้มากที่สุด และมีเป้าหมายหรือค่านึงถึงประชาชนเพิ่มมากขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีส่วนสำคัญทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากต่อแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านคุณภาพชีวิต แทนที่จะเห็นด้วยในระดับปานกลางหรือในระดับน้อยดังกล่าว

2. ผลการศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนากิจการโทรทัศน์เพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน พบว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ยุทธศาสตร์ทางพัฒนากิจการโทรทัศน์เพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืนที่สำคัญควรประกอบด้วย 6 ด้าน และควรเน้นด้านคุณภาพชีวิตนั้น ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นเนื่องจาก 6 ด้านดังกล่าวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการพัฒนากิจการโทรทัศน์เพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกตามการบริหารจัดการที่เรียกว่า 5M อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยแนวทางการพัฒนากิจการโทรทัศน์เพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานี

วิทยุโทรทัศน์กองทัพบกควรเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับปัจจัยดังกล่าว ดังนั้น สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำปัจจัยทั้ง 6 ด้านดังกล่าว มาปรับใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรตินับตั้งแต่การกำหนดนโยบายการเผยแพร่รายการ การกำหนดผังรายการ รวมถึงการผลิตรายการ

อย่างไรก็ดี แม้ว่าปัจจัยอีก 1 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ จะเป็นปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกตามการบริหารจัดการที่ยั่งยืนก็ตาม แต่สถานีวิทยุโทรทัศน์ควรหาแนวทางสนับสนุนให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกตามการบริหารจัดการที่ยั่งยืนด้านเศรษฐกิจต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกตามการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน คือ สถานีเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติต่อประชาชนในทิศทางที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนไม่มากเท่าที่ควร

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกตามการบริหารจัดการที่ยั่งยืน 7 ด้าน คือ สถานีควรเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติต่อประชาชนในทิศทางที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน และ

สร้างความพึงพอใจให้ประชาชนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกตามการบริหารจัดการที่ยั่งยืนควรประกอบด้วย 6 ด้าน เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยดังนี้ (1) ด้านคุณภาพชีวิต (2) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (3) ด้านสังคม หรือส่วนรวม (4) ด้านความสมดุล (5) ด้านการสร้างเครือข่าย และ (6) ด้านความรู้ หรือเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาองค์กร มีดังนี้

1. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกควรกำหนดนโยบาย และแผนงานที่ชัดเจนและต่อเนื่องสำหรับการให้ความสำคัญกับการเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติต่อประชาชนในทิศทางที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน

2. สถานีควรเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติต่อประชาชนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย จัดให้มีการพัฒนาหรือฝึกอบรมผู้บริหารทุกระดับเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติต่อประชาชนโดยใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์อย่างเต็มที่อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง รวมถึงควรมีการประเมินผลด้วยอย่างจริงจังว่า ผู้เข้ารับการพัฒนาหรือฝึกอบรมได้นำความรู้ไปปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรมหรือจริงจัง หรือไม่เพียงใด เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินผลและการนำผลการประเมินไปปรับใช้นั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิพันธุ์ เขียดเอื้อ (2550, หน้า 177) ที่กล่าวไว้ว่า ควรกำหนดให้มีการควบคุม ตรวจสอบ และการประเมินผล

อย่างจริงจัง รวมทั้งมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรม

3. สถานี ควรสนับสนุนและหาแหล่งงบประมาณสำหรับการเผยแพร่รายการเทิดพระเกียรติต่อประชาชนผ่านเครือข่ายที่มีอยู่ เช่น โทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ เพิ่มมากขึ้น โดยอาจขอความร่วมมือและประสานกับภาคธุรกิจเพิ่มมากขึ้น ในเวลาเดียวกัน สถานีควรมีการเลียนแบบวิธีการบริหารจัดการของภาคธุรกิจเอกชน ตามแนวคิดของโจนาทาน บอสตัน และไซมอน แชปเปลล์ (Jonathan Boston and Simon Chapple, 2014) ที่เห็นว่า การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ควรให้ความสำคัญกับการเลียนแบบวิธีการบริหารจัดการของภาคธุรกิจเอกชน เช่น การวางแผนกลยุทธ์และแผนธุรกิจ การทำข้อตกลงว่าด้วยผลงาน การจ่ายค่าตอบแทนตามผลงาน การจัดจ้างบุคคลภายนอกให้เข้ามาปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวเฉพาะกิจ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานและการให้ความสำคัญต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. หน่วยงานควรทำวิจัยต่อเนื่องเพื่อศึกษาว่า เพราะเหตุใดผลการศึกษาค้างครั้งนี้ จึงทำให้แนวคิดการ

บริหารจัดการที่ยั่งยืน 1 ด้านเท่านั้น คือ ด้านเศรษฐกิจ จึงไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า 5M เหมือนกับด้านอื่น ๆ อีก 6 ด้าน ดังกล่าว

2. หน่วยงานควรทำวิจัยแนวลึกเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกตามการบริหารจัดการที่ยั่งยืนในแต่ละด้านอย่างเจาะจง เช่น ด้านคุณภาพชีวิต ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3. หน่วยงานควรทำวิจัยเชิงเปรียบเทียบ เช่น การวิจัยการบริหารจัดการของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกกับหน่วยงานอื่นที่มีภาระงานใกล้เคียงหรือคล้ายกัน เป็นต้น

4. หน่วยงานควรทำวิจัยโดยใช้กรอบแนวคิดหรือยุทธศาสตร์อื่นสำหรับการศึกษาวิเคราะห์การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนรายการเทิดพระเกียรติของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก เช่น การบริหารจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy) การบริหารจัดการตามแนวคิดตะวันออก (Eastern Concept of Administration) และการบริหารจัดการตามแนวคิดแพมส์-โพสคอ์บ (PAMS-POSDCoRB Concept) เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2558). **ระบบสถิติทางการทะเบียน**. สืบค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 15, 2558, จาก http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_m.php.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2556). **หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โฟร์เพช.
- _____. (2556). **หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โฟร์เพช.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2558). **การบริหารจัดการที่ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: โฟร์เพช.
- วีณา มโนหมั่นศรีธธา. (2548). **การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศศิพันธุ์ เอียดเอื้อ. (2550). **การเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดกระบี่กับการบริหารราชการจังหวัดในอดีต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2549). **60 ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาชนผู้ พระเกียรติเกริกไกร**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพิเศษประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.
- Boston, J. & Chapple, S. (2014). **Child Poverty in New Zealand**. Wellington: Bridget Williams Books.
- Boston, J., Martin, J, Pallot, J. & Walsh, P. (1996). **Public management: The New Zealand model**. Auckland: Oxford University Press.